

IBR - IRE

Persbericht

Brussel, 6 november 2013

**Voor een versterkte samenwerking tussen de controleactoren
Lessen uit de financiële crisis**

Een kwaliteitsvolle financiële verslaggeving en een adequaat risicobeheer zijn essentieel voor het goed functioneren van de overheidssector, de ondernemingen en de economie. Ondernemingen en een economie in goede vorm zijn essentieel voor het scheppen van werkgelegenheid en welvaart. De audit bevordert in sterke mate een kwaliteitsvolle financiële verslaggeving en een adequaat risicobeheer.

Interne auditoren, bedrijfsrevisoren en auditcomités zijn de drie pijlers van de audit, zowel in de privésector als de overheids- en verenigingssector. Afgezien van het bestaande regelgevingskader hebben alle betrokken actoren lessen getrokken uit de financiële crisis. Door een aanpak gebaseerd op risicobeheer levert de verbeterde samenwerking in de praktijk resultaten op in termen van prestaties en deugdelijk bestuur. Een grotere integratie van de benaderingen van de diverse controleactoren verhoogt de kwaliteit en de doeltreffendheid van de audit.

De vertegenwoordigers van de belangrijkste controleactoren zijn op woensdag 6 november 2013 samengekomen te Brussel in het kader van een studiedag georganiseerd door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR) en *The Institute of Internal Auditors – Belgium (IIA Belgium)*. De toegevoegde waarde van de audit in de prive-, overheids- en verenigingssector, de uitdagingen en verwachtingen van de interacties tussen interne audit, externe audit en auditcomité, en tenslotte het – voornamelijk financieel – risicobeheer werden centraal in het debat geplaatst.

Wettelijk kader

“De taken en verantwoordelijkheden van de externe auditeur, de interne auditor en het auditcomité zijn verankerd in een wettelijk kader dat verschilt naargelang de sector”, verduidelijkt Daniel Kroes, Voorzitter van het IBR. Met het oog op meer kwaliteitsvolle controles mogen de verschillende controleactoren zich niet beperken tot het wettelijk kader waaraan zij onderworpen zijn maar moeten zij samenwerken om aan de verwachtingen inzake betrouwbare informatie te kunnen voldoen. Deze samenwerking omvat de ontwikkeling van een meer geïntegreerde en beter gecoördineerde controleaanpak. Naargelang de behoeften zal de nadruk worden gelegd op de doeltreffendheid van de interne beheersing. De operationele aanpak en de prestatiegerichte aanpak zijn tevens twee vectoren van de betrouwbaarheid en de verbetering van de werking van het bedrijf of de organisatie.

IBR - IRE

In de privésector heeft de wet van 17 december 2008 de oprichting van een auditcomité in de genoteerde vennootschappen en bepaalde financiële instellingen opgelegd, waarbij de relatie met de interne en externe audit feitelijk wordt vastgelegd. De Belgische Corporate Governance Code 2009 geeft richtlijnen over de taken van het auditcomité, terwijl de Code Buysse II het referentiekader voor niet-beursgenoteerde vennootschappen vormt. *“Er zijn steeds meer voorbeelden van “goede praktijken” voor de samenwerking tussen de controleactoren in de middelgrote vennootschappen en de overheids- en verenigingssector”,* verklaart Patricia LELEU, Raadslid van het IBR en Co-voorzitster van de studiedag.

In de overheidssector moeten een aantal initiatieven van verbeterde samenwerking op het gebied van audit worden beklemtoond, ongeacht het al dan niet bestaande regelgevingskader in functie van de bestuursniveaus. *“Zo werkt in Vlaanderen, naar aanleiding van het Vlaams Rekendecreet (8 juli 2011), het IBR samen met het Rekenhof, de regionale administratie, de Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA, Audit Vlaanderen in 2014) en de Inspectie van Financiën door middel van de single audit in de autonome overheidsentiteiten”,* stelt Daniel Kroes. Op 5 juli 2013 heeft de Vlaamse Regering het auditdecreet voor lokale besturen bekrachtigd. Op federaal niveau stelt het Auditcomité van de Federale Overheid (ACFO) een verslag op over de stand van de interne controlesystemen binnen de federale overheid, met inbegrip van de samenwerking tussen de interne auditdiensten en het Interfederaal korps van de Inspectie van financiën. *“Deze praktijk wordt ook toegepast op andere bestuursniveaus zoals de Federatie Wallonië-Brussel waar de interne audit en het Rekenhof samenwerken en de informatie wordt uitgewisseld via het Auditcomité waarvan het Rekenhof de vergaderingen bijwoont als waarnemer”,* verduidelijkt Jean-Michel CASSIERS, Voorzitter van IIA Belgium.

“De omzetting van de Europese richtlijn van 8 november 2011 tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten (2011/85/EU), vastgesteld op 31 december 2013, zal zeker de rol van de controleactoren versterken en zorgen voor een grotere financiële transparantie in de overheidssector vanaf 2014”, voegt Daniel KROES hieraan toe.

Binnen de non-profitsector is er een echte bereidheid om de beste deugdelijk bestuurspraktijken van de handelssector toe te passen. Er is een grote bewustwording van de verantwoordelijkheden want, hoewel de risicoaanpak verschilt, streven beide sectoren hetzelfde uiteindelijke doel van financiële transparantie en evenwichtige aanwending van de beschikbare middelen na.

De maturiteitsgraad van de organisaties verschilt naargelang de sector maar er is tastbare vooruitgang geboekt op het gebied van samenwerking tussen de controleactoren.

Verschillende beroepen met gemeenschappelijke doelstellingen

De bedrijfsrevisor en de interne auditor zijn onderworpen aan specifieke wettelijke en regelgevingskaders maar beide beroepen volgen strenge internationale beroepsstandaarden die veel raakvlakken hebben en de onderlinge samenwerking bevorderen.

“Voor wat de interne audit betreft, raden de internationale beroepsstandaarden uitdrukkelijk aan om informatie uit te wisselen met externe advies- en zekerheidsverstrekkers en om de activiteiten te coördineren (IIA 2050). Steeds meer organisaties in zowel de privé- als de overheidssector hebben deze eis begrepen. Recente ontwikkelingen in geïntegreerde controleaanpak (single audit) in de overheidssector gaan in deze richting”, licht Jean-Michel CASSIERS toe. *“Er zijn verschillen in*

IBR - IRE

beroepsuitoefening maar de doelstellingen zijn vergelijkbaar: streven naar een beter bestuur. En verbeterde samenwerking houdt ook in: kostenverlaging, kwaliteitsverbetering en verhoogde doeltreffendheid. Het is in deze zin dat het IIA het “three lines of defence model” promoot als een hulpmiddel om zekerheidsverstrekking te integreren, te coördineren en af te stemmen, in lijn met de in maart 2013 door het Europees Parlement aangenomen resolutie, waarbij duidelijk wordt herinnerd aan de hoofdverantwoordelijkheid van de bestuursorganen, met inbegrip van het auditcomité, alsook aan de duidelijke scheiding van de taken van de interne en externe auditor”. Dit kan de betrokken entiteit – ongeacht of het behoort tot de handelssector of non-profitsector, tot de privé- of overheidssector – alleen maar ten goede komen.

“De samenwerking tussen de verschillende actoren is derhalve uitermate belangrijk teneinde het controleniveau en de efficiëntie te maximaliseren”, voegt Daniel Kroes hieraan toe. Sinds 2010 bestaat er trouwens een samenwerkingsovereenkomst tussen de twee Instituten, meer bepaald met betrekking tot de uitwisseling van beste praktijken en de opleiding van hun leden.

Eén van de grote veranderingen in de economische en financiële crisis is het belang van een geïntegreerde aanpak voor het onderkennen, inschatten en beheeren van risico's. Zowel interne als externe auditors moeten bij de planning van hun werkzaamheden de financiële risico's en bepaalde exploitatierisico's onderkennen. De internationale controlestandaarden (ISA 260-610) vormen bij uitstek het referentiekader van de bedrijfsrevisoren voor het onderkennen van de risico's (*Significant Audit Risks*). *“Men mag echter niet vergeten dat de “risicograad 0” niet bestaat maar de beoefenaars van het auditberoep moeten het nodige weerwerk bieden”,* verduidelijkt Patricia LELEU onmiddellijk. *“Zowel de organen van de entiteit als diens stakeholders eisen meer transparantie inzake de uitwisseling van de risico's waarmee de entiteit wordt geconfronteerd en de wijze waarop deze door de verantwoordelijken worden begrepen. De complexiteit van de omgeving waarmee de meeste organisaties worden geconfronteerd mag niet licht worden opgevat”.*

Vooruitzichten, gedragsregels en aanbevelingen van het IBR en het IIA België

Op basis van de gezamenlijke publicatie van 2010 en van de studiedag van vandaag, kunnen een aantal aanbevelingen met betrekking tot de samenwerking tussen bedrijfsrevisoren en interne auditoren worden geformuleerd. *“De belangrijkste aanbevelingen zijn: evaluatie van het risicobeheer, evaluatie van de interne beheersing, bepaling van het controleprogramma, toetsingen uitgevoerd naar aanleiding van een controle en, ten slotte, auditverslaggeving”,* merkt Jean-Michel CASSIERS op.

De performantie-audit in de overheids- en non-profitsector

Deze nauwere samenwerking tussen de externe en de interne auditor is ook van belang bij het uitvoeren van performantie-audits in de overheids- en de non-profitsector, een bijzonder actueel thema dat het onderwerp uitmaakt van de recentste publicatie van het Informatiecentrum voor het Bedrijfsrevisoraat (ICCI).

IBR - IRE

Performantie-audit komt neer op het verrichten van een onderzoek over het gezond beheer van een structuur, waarbij verwezen wordt naar de “3 E’s”: Zuinigheid (*Economy*), Efficiëntie en Effectiviteit. Deze drie doelstellingen plaatsen de performantie-audit in een brandend actueel daglicht. De crisis van de overheidsschuld die meerdere Europese landen op verschillende niveaus in zijn greep houdt, maakt immers dat de belastingbetalers en andere belanghebbende economische actoren (niet in het minst de geldschietters) uitleg eisen omtrent de efficiënte besteding van de belastingen en ontvangen financiële middelen. In een tijd waarin politici meer dan ooit “rekenschap” moeten afleggen aan de burger, kan de controle op de rekeningen van de overheidsorganisaties nog aan relevantie winnen. De beoefenaars van het auditberoep willen, samen met de andere controleactoren zoals het Rekenhof, hun traditionele financiële expertise alsook hun bijkomende vaardigheden ten dienste stellen om deze cruciale geloofwaardigheid te herwinnen.

De ervaring van de bedrijfsrevisoren kan, mits bepaalde aanpassingen, relatief gemakkelijk worden omgezet naar een performantie-audit. Een klassieke financiële audit aangevuld met een performantie-audit levert een bijkomende waarborg op voor een gezonde en efficiënte besteding van alle middelen van de gecontroleerde entiteit.

Net als bij de private ondernemingen zal een samenwerking tussen de interne en externe auditor in de overheidssector een verbetering met zich meebrengen van de kwaliteit, de leesbaarheid, de begrijpelijkheid en de beschikbaarheid van de rekeningen, zowel op het lokale (gemeenten, OCMW’s, provincies en instellingen van openbaar belang), het regionale als het federale niveau. Aan Vlaamse kant heeft het Rekendecreet al een grote stap gezet in de richting van de tussenkomst van de bedrijfsrevisor in meer dan 100 openbare instellingen, in samenwerking met Audit Vlaanderen en het Rekenhof.

Ter gelegenheid van een performantie-audit kan de bedrijfsrevisor in zijn rol van adviesverlener, vanuit zijn onafhankelijkheid, expertise en zijn kritische ingesteldheid voorstellen doen voor verbeteringen, hetgeen zowel overheden als bestuurders van non-profitorganisaties in staat zou moeten stellen om nog beter tegemoet te komen aan hun drie principes van *Economy, Efficiency en Effectiveness*.

Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR)

Het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, beroepsorganisatie en Koninklijk Instituut, waakt over de opleiding en voorziet in een bestendig korps van deskundigen die bekwaam zijn om de functie van bedrijfsrevisor te vervullen met alle waarborgen van bevoegdheid, onafhankelijkheid en beroepseer. Het Instituut waakt over de perfecte uitvoering van de krachtens de wet aan de bedrijfsrevisoren toevertrouwde opdrachten.

Naast de controleopdrachten die hij in hoofdzaak uitoefent, wordt de bedrijfsrevisor ertoe gebracht om adviesopdrachten uit te oefenen, mits het naleven van de onafhankelijkheidsregels.

De ongeveer 1.050 bedrijfsrevisoren zijn ingeschreven in het openbaar register van het Instituut, dat ook 500 stagiairs telt. Ongeveer 3.500 personen zijn tewerkgesteld binnen de bedrijfsrevisorenkantoren.

www.ibr-ire.be

IBR - IRE

The Institute of Internal Auditors - Belgium (IIA Belgium) is een beroepsorganisatie zonder winstoogmerk die zich toelegt op de vooruitgang en ontwikkeling van het beroep van interne auditor in België, alsmede op de opleiding en de informatie van de interne auditoren. *IIA Belgium* heeft momenteel meer dan 1.560 leden.

IIA Belgium is aangesloten bij [The Institute of Internal Auditors](#) (IIA) dat meer dan 180.000 leden omvat in meer dan 190 landen. De IIA is de norm- en richtinggevende instelling voor het beroep van interne auditor in zijn geheel en bevordert de begeleiding volgens een strikt eerlijke behandeling.

www.iabel.be

CONTACTPERSONEN PERS

IBR

Jan LAPLASSE, Diensthoofd Communicatie | 02 509 00 33 | 0485 702 534

Caroline THIENPONDY, Adviseur Communicatie | 02 509 00 38 | 0476 500 386

IIA Belgium

Pascal STROOBANT, CEO | 0495 57 55 06 | pascal.s@iabel.be